

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37. 467/2011/8. szám

A Kúria jogtanácsos által képviselt felperesnek dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal alperes ellen verseny ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 2.K.30.194/2010. számon indult perben a Fővárosi Ítéltábla 2011. március 16. napján kelt 2.Kf.27.546/2010/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 16. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t:

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.546/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (azaz ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra - 540.000 (azaz ötszáznegyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2009. december 1. napján kelt Vj-84-031/2009. számú határozatában azt állapította meg, hogy a felperes az és az számlacsomagok vonatkozásában 2007 novembere és 2009 júliusa között egyes kommunikációs eszközeinek alkalmazásával („Tetszés szerint választhat!” elnevezésű prospektusában, DM levelében, internetes honlapján, és telefonmarketing keretében) a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, illetőleg a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amely miatt a felperest 10.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolása szerint a felperes 2008. augusztus 31-ig tanúsított magatartásával megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8.§-ának (2) bekezdés c) pontját, míg 2008. szeptember 1-je után a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3.§-ának (4) bekezdésére és az Fttv. mellékletének 20. pontjára tekintettel az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdését egyrészt azzal, hogy az számlacsomaggal kapcsolatos tájékoztatásaiban díjmentes kártyás vásárlási lehetőséget ígért, ugyanakkor elhallgatta, hogy 2008. szeptember 1-jén bevezette a tételdíjat, amelyet az ötödik, az adott hónapban nem a felperes által kezdeményezett, nem költség jellegű terhelő tranzakciót követően számít fel; másrészt pedig azzal, hogy az számlacsomag és az számlacsomag esetében díjmentesként, ingyenesként kínált egyes szolgáltatások esetén utólagos jóváírást alkalmazott.

Határozatában utalt arra az alperes, hogy a Tptv. 2008. szeptember 1-je előtt hatályos III. fejezetével kapcsolatos, a fogyasztói döntési folyamat, illetve az ésszerűen tájékozott fogyasztó fogalmára vonatkozóan a bíróságok és a hatóság által tett elvi megállapítások megfelelően irányadók az Fttv. alkalmazása során is.

A felperes keresetében elsődlegesen jogsértés hiányában a határozat megváltoztatását, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Azzal érvelt, hogy az számlacsomaggal kapcsolatban a tételdíj nem az ingyenesként kommunikált áru (részszolgáltatás) vonatkozásában került felszámolásra, az a bankkártyás vásárlás díjmentességét nem érintette. Kifogásolt kommunikációiban a szolgáltatás ingyenességét nem hirdette. Kérte annak figyelembe vételét, hogy valamennyi kommunikációban feltűntette, hogy a tájékoztatás nem teljes körű, az Üzletszabályzat, valamint a kapcsolódó hirdetmények alapján a fogyasztó megismerhette a díjköteles és a díjmentes szolgáltatásokat, továbbá az elszámolás feltételeit. Hangsúlyozta, hogy az átlagfogyasztó megfelelően tudta értelmezni a tájékoztatóját, ezzel kapcsolatban panasz nem is érkezett. Az utólagos jóváírás körében előadta, hogy a fogyasztó azt a szolgáltatást kapja, amelyet a kommunikáció ígér, ezért a kereskedelmi gyakorlata nem lehet tisztességtelen. A fogyasztótól elvárhatónak ítélte az Fttv. 4.§-a szerinti megfelelő mértékű információkeresést, ezért kifogásolta, hogy az alperes nem vetette össze a kommunikáció valamennyi eszközét a szolgáltatás jellemzőivel. Vitatta a Tptv. 2008. szeptember 1-je előtt hatályos rendelkezéseire alapított gyakorlat alkalmazhatóságát a 2008. szeptember 1-je utáni jogi környezetben. A bírságkiszabás törvényességét, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-ának megfelelőségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatának bírságkiszabást tartalmazó rendelkezését megváltoztatta és a bírságot 9.000.000 forintra mérsékelte, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a kereset a jogalap tekintetében megalapozatlan, a bírságkiszabás körében részben – a jogellenes magatartás tanúsításának ideje tekintetében – alapos.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyta helyben, hogy a felperest - az illetékekben eljáró hatóság külön felhívására - további 526.500 forint kereseti részilleték megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy a fennmaradó 60.000 forint kereseti részilletéket az állam viseli. Kötelezte továbbá 540.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat megfelelően értékelve helyesen állapította meg a tényállást és a rendelkezésre álló peradatok alapján okszerű következtetésre jutott a felperes magatartása és az alkalmazott szankció jogi megítélését illetően. Az elsőfokú bíróság jogi indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett. Rögzítette, hogy a felperes a fellebbezésében kizárólag az Fttv. ítéleti értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban fogalmazott meg kifogásokat, annak ellenére, hogy az alperes a felperes 2007 novemberétől 2008. szeptember 1-jéig tartó kommunikációját a Tptv. 8.§-ának (2) bekezdés c) pontjába ütközőnek minősítette. Ez okból a Tptv. rendelkezésének vizsgálatát mellőzte.

A másodfokú bíróság a kereskedelmi gyakorlat fogalmát nem a hétköznapi szóhasználat, hanem az Fttv. 2.§-ának d) pontja alapján értelmezte. Megállapította, hogy e rendelkezésben felsoroltak egymással nem állnak konjunktív viszonyban, ezért azok bármelyike kereskedelmi gyakorlatnak minősül. Eszerint az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló reklám is, de a marketing tevékenység is, és az egyéb kereskedelmi kommunikáció is a vállalkozás kereskedelmi gyakorlatának minősül. Nem

fogadta el, hogy a reklám a kereskedelmi gyakorlatnak csupán része. Az Fttv. 2.§-ának d) pontja szerint a reklámot önmagában kereskedelmi gyakorlatnak minősítette.

Megállapította, hogy adott esetben egyetlen reklám, egyetlen információközlés is lehet kereskedelmi gyakorlat, amellyel a vállalkozás megsértheti az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdését. Álláspontja szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megállapításának ezért nem feltétele a vállalkozás valamennyi kommunikációjának együttes vizsgálata, a jogsértés attól függetlenül fennáll, hogy a fogyasztó utóbb, illetve egyéb helyekről teljes körűen megismerheti a valós információkat.

Érvelt az Fttv. 3.§-ának (1)-(4) bekezdésében, valamint az Fttv. Mellékletének 20. pontjában foglaltakkal, és kiemelte, hogy a felperes az számlacsomaggal kapcsolatos tájékoztatásaiban azt ígérte, hogy a kártyás vásárlás díjmentes. Álláspontja szerint ezzel azt a téves képzetet keltette a fogyasztókban, hogy a kártyás vásárlás lehetősége minden esetben ellenszolgáltatás nélkül biztosított a számlacsomag megvásárlása esetén. Hangsúlyozta, hogy a díjmentesség ingyenességet jelent, így perbeli esetben azt, hogy a kártyás vásárlás után semmit, se díjat, se költséget nem kell fizetni, a fogyasztót semmilyen jogcímen semmilyen fizetési kötelezettség nem terheli. Ezzel szemben állónak ítélte a felperes 2008. szeptember 1-jén bevezetett tételdíját, amely vonatkozik a bankkártyás vásárlásra is. Állította, hogy a felperes által meghatározott ötödik tranzakciót követően a fogyasztónak a kártyás vásárlás, mint tranzakció után tételdíjat kell fizetnie, azaz számára a kártyás vásárlás mégsem díjmentes. A díjmentesség – a másodfokú bíróság értelmezése szerint - az Fttv. mellékletének 20. pontja szerinti elkerülhetetlen költségen felül - kizár bármiféle jogcímen való fizetési kötelezettséget. Mivel a bankkártyás fizetés a meghatározott számú tranzakció után ténylegesen mégsem díjmentes, ezért az ezzel ellentétes tartalmú tájékoztatást az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdésébe ütközőnek minősítette. A jogsértés megállapítása szempontjából nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a tételdíj mögött pénzben is kifejezhető felperesi szolgáltatás áll.

A felperes nyilatkozatát értelmezve azt a következtetést vonta le, hogy a bankkártyás vásárlás csak akkor ingyenes, ha az az első öt tranzakción belüli, mert ezt követően már fizetni kell utána.

Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy a felperes sem a közigazgatási eljárásban, sem az elsőfokú eljárás során, de még a fellebbezésében sem cáfolta azt, hogy az utólagos jóváírás kedvezőtlen anyagi következményekkel járhat a fogyasztó számára. E körben rámutatott arra: a felperes az egyes szolgáltatások díjait a fogyasztónak felszámolja, ennek következtében kevesebb lesz a rendelkezésére álló felhasználható pénzüsszege; ha pedig a fogyasztó számlájának egyenlege a költségeket nem fedezi, akkor a felperes a felszámított díj után még kamatot is érvényesít a fogyasztóval szemben; bár a havi záráskor jóváírásra kerülnek a felszámított díjak, a felszámítás és az utólagos jóváírás közötti időszakra a felperes kamatot nem fizet. Fentiek alapján levonta azt a következtetést, hogy a díjmentesként hirdetett egyes szolgáltatások az utólagos jóváírás következtében mégsem ingyenesek, ezért megalapozatlannak ítélte azt a felperes hivatkozást, hogy a fogyasztó az ígért kondíciókkal kapta meg az ígért szolgáltatást, tekintve, hogy a fogyasztó oldalán felmerülő költségek, anyagi terhek, kamatvesztés lehetősége cáfolja a felperesi állítás valóságát.

A fentiek alapján megállapította a másodfokú bíróság, hogy a felperes megsértette a Tptv. 3.§-ának (4) bekezdését és az Fttv. Mellékletének 20. pontjára tekintettel az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdését. Az Fttv. Mellékletének 20. pontjában foglaltakkal való tényállásbeli azonosság miatt sem az Fttv. 3.§-ának (2) bekezdésében, sem pedig az Fttv. 7.§-ában foglaltak vizsgálatát nem tartotta szükségesnek.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a döntését konkrét jogszabályi rendelkezésekre, nem pedig bírói gyakorlatra vagy eseti döntésekre alapította. A jogalkalmazás természetes velejárójának tekintette a jogértelmezést, e körben az elvi jelentőségű határozatok figyelembe vételét. Tekintettel arra, hogy a felperes nem jelölte meg, hogy melyik eseti döntés „elavult” az Fttv. tükrében, azt állapította meg, hogy helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Pp. 164.§-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettség elmulasztására, amelyet fennállónak ítélt akkor is, ha a fél jogi jellegű kifogásokra hivatkozik.

Megállapította, hogy az alperes helyesen értékelte a megcélzott fogyasztói kör tudatosságát. E körben rögzítette, hogy a reklámokat egyenként, önmagukban, az adott megjelenésben és tartalomban kell vizsgálni. A különböző kommunikációs eszközök útján adott tájékoztatásoknak önmagukban kell egyértelműnek, hitelesnek, igaznak és pontosnak lenniük. A fogyasztók bármennyire is racionálisak, ésszerűen költséghatékonyak, megfelelően tájékozottak, kellően figyelmesek és körültekintőek, sem a Tpv., sem az Fttv. alapján nem kötelesek kikutatni, hogy az adott vállalkozás hányféle eszközzel, milyen tartalommal közölt információt, és az sem várható el tőlük, hogy az így összegyűjtött tájékoztatásokat külön-külön, majd egymással is összevetve értékeljék a valós, hiteles, teljes körű tájékozódás érdekében. Megállapította azt is, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekből az sem következik, hogy a fogyasztóknak a reklámokban eleve kételkedniük kellene, nyomban le kellene ellenőrizniük, hogy az adott információk megfelelnek-e a valóságnak. Hangsúlyozta, hogy a vállalkozások törvényes kötelezettsége a tisztességes kereskedelmi gyakorlat folytatása, amelynek körében valótlan tartalmú, hiányos vagy félreérthető információt nem közölhetnek. Megállapította, hogy a felperes a meglevő ügyfeleit tájékoztatta a változásokról, ez a tájékoztatás azonban a leendő fogyasztókat egyáltalán nem érintette. Azzal is érvelt, hogy a felperesi két számlacsomag igénybevételére elsősorban az új fogyasztókat, azaz nem az számlavezető személyeket kívánta ösztönözni, mely kör névre szóló tájékoztatást nem kapott, így a széleskörű tájékozódás, a reklámok valóságtartalmában való alapos kételkedés, illetve éppen a tájékoztatások tartalmával ellentétes feltevés pedig tőlük - a fentiek szerint - nem várható el.

A bírsághiszabás körében a felperes fellebbezését alaptalannak ítélte.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték mértékét, és helytelenül rendelkezett annak viseléséről is. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) keresetlevél benyújtásakor hatályos 43.§-ának (3) bekezdése alapján azzal érvelt, hogy e rendelkezés kiveszi a verseny ügygel kapcsolatos közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárást a tételes illeték alól. Ennél fogva - figyelemmel a pertárgy értékére - a kereseti illeték az Itv. 39.§-ának (1) bekezdése és a 42.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján 600.000 forint, szemben az elsőfokú bíróság által meghatározott 27.000 forinttal. A másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a felperes csak kismértékben lett pernyertes; annyiban amennyiben a 10.000.000 forintos bírságot az elsőfokú bíróság ítéletével 9.000.000 forintra mérsékelte. A pervesztesség-pernyertesség aránya között ezért számottevő különbség mutatkozik, azt még megközelítőleg sem lehet azonosnak tekinteni. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a helyesen megállapított kereseti illetéket a tényleges pernyertesség-pervesztesség arányában osztotta meg, és a felperest további kereseti részilleték megfizetésére kötelezte azzal, hogy az alperest terhelő kereseti részilletéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 14.§-a alapján az állam viseli. A felperes által fizetendő fellebbezési illeték mértékét a fentiekre és az Itv. 46.§-ának (1) bekezdésére is figyelemmel állapította meg.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új döntés meghozatalát, illetőleg a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti az Fttv. 2.§ d) pontját, annak téves értelmezése folytán; a Pp. 164.§ (1) bekezdését a bizonyítás szabályaira vonatkozó rendelkezések helytelen alkalmazása miatt; továbbá az illetékekről szóló 43.§ (3) bekezdését annak helytelen értelmezése folytán.

Hivatkozott arra, hogy az Fttv. 2.§ d) pontja szerinti kereskedelmi gyakorlat nyelvtani, logikai és rendszertani értelmezését a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal és az alperessel egyezően tévesen határozta meg. Állította, hogy a kereskedelmi gyakorlat alatt a tevékenységek összefüggő rendszerét kell érteni a törvény magyarázó, körülíró megfogalmazása szerint, az egyes elemek a kereskedelmi gyakorlat részét jelentik. Ez okból hivatkozott arra, hogy önmagában egyetlen tevékenységi mozzanatból, egyetlen tájékoztatásból nem lehet megállapítani, hogy a vállalkozás magatartása alkalmas volt-e arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagyis alkalmas volt-e a fogyasztói magatartás torzítására egy adott tevékenység. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztó üzleti döntése előtt mérlegeli a döntése szempontjából jelentőséggel bíró információkat, soha sem egyetlen információ alapján hozza meg döntését. Erre figyelemmel is azzal érvelt, hogy egyetlen információ vizsgálata nem elegendő ahhoz, hogy egy teljes gyakorlatot tisztességtelennek lehessen ítélni. Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy a felperes megtévesztően ígérte, hogy a kártyás vásárlás díjmentes. Álláspontja szerint az általa 2008. szeptember 1-ével bevezetett tételdíj nem a kártyahasználat ellenértéke volt, hanem az bármilyen, a hirdetményben pontosan meghatározott tranzakció darabszámához kapcsolódott. Állította, hogy a kommunikációja során világosan különbséget tett az egyes tranzakciók ellenértéke, díjtétele és a tranzakciók darabszámához kötődő tételdíj között. Érvelt azzal, hogy az ésszerűen tájékozott, adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztó a kereskedelmi kommunikációjából nem vonhatta le azt a következtetést, hogy bármely tranzakció ellenértéke, így a kártyás vásárlás ingyenessége módosul, megváltozik a tételdíj bevezetésével. Kiemelte, hogy a tételdíj bevezetése kizárólag azon ügyfelek esetében bír jelentőséggel, akik 2008. szeptember 1-e előtt kötöttek szerződést. E kör a tételdíj bevezetéséről két alkalommal júliusban, augusztusban értesült, így tájékozódhattak annak lényegéről. A 2008. szeptember 1-ét követően szerződést kötő ügyfelek már a tételdíjra vonatkozó feltételek ismeretében kötöttek szerződést, az ő tekintetükben megtévesztésről nem lehet szó. Azzal érvelt – visszautalva a jogerős ítéletben a tételdíj kapcsán tett megállapításokra -, hogy az utólagos jóváírásról szóló kommunikáció vizsgálata során is közömbös, hogy az utólagos jóváírásnak milyen következményei lehetnek, magát a tájékoztatást kell vizsgálni. Állította, hogy ezzel kapcsolatosan is minden olyan információt az ügyfelek rendelkezésére bocsátott, amely a felelős üzleti döntéshez szükséges volt. Ilyen körülmények között pedig az üzleti döntés következményeit nem vállalhatja át. Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy az utólagos elszámolással felmerülő költségek, terhek, kamatvesztések cáfolják a felperes díjmentességre vonatkozó ígéretét. E körben azzal érvelt, hogy a díj, a szolgáltatás ellenértéke az a szolgáltatás nyújtóját illeti. Az utólagos elszámolással felmerülő költségeket, kamatvesztéseket azonban nem a szolgáltató számítja fel, nem a szolgáltatása ellenértékeként merül fel, nem is a szolgáltatónál jelentkezik, ezért ezek a tételek nem alkalmasak a díjmentes szolgáltatásra vonatkozó felperesi állítás kétségbevonására. Hivatkozott arra is, hogy 2008. szeptember 1-ei hatállyal életbe lépő Fttv. egy szabályozási koncepcióváltást jelentett, amelyet a 2005/29/EK irányelv időközbeni elfogadása generált. A koncepcióváltást úgy foglalta össze, hogy megjelenik az ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztó, mint viszonyítási alap. A kereskedelmi kommunikáció és szélesebb körben a kereskedelmi gyakorlat átfogó vizsgálatának igénye jelenik meg annak érdekében, hogy eldönthető legyen az ténylegesen arra készítette-e a fogyasztót, hogy olyan üzleti döntést hozzon meg, amelyet egyébként nem. Megítélése szerint a koncepcióváltást

megtestesítő Fttv. alkalmazása azt is jelenti, hogy a korábbi, Tpvt. rendelkezésein alapuló eseti döntések és elvi iránymutatások nem alkalmazhatók 2008. szeptember 1-e után. Ez okból vitatta azt, hogy e körben tett kereseti kifogásait érdemben nem indokolta bíróság. E miatt azzal is érvelt, hogy a Pp. 164.§ (1) bekezdés ténybizonyításra vonatkozó szabálya a perbeli esetben nem volt alkalmazható, e rendelkezés alkalmazását súlyos eljárási szabálysértésnek minősítette.

Végezetül a felperes állította azt is, hogy az illetékfizetésre vonatkozó rendelkezéseket a másodfokú bíróság helytelenül értelmezte és tévesen állapította meg azt, hogy a perbeli közigazgatási határozat nem esik az Itv. 43.§ (3) bekezdése szerinti tételes illeték szabályok alá, mivel az verseny ügy és ez okból arra az általános szabályok vonatkoznak.

Álláspontja szerint a verseny ügy alatt csak a Tpvt. hatálya alá tartozó ügyeket lehet érteni, az Fttv. hatálya alá tartozó bírósági felülvizsgálatokra a tételes illetékfizetési szabály vonatkozik.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a közigazgatási határozatban foglalt jogi érveket fenntartva a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Kúria a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján eljárva a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálva azt állapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, mert az Fttv. 2.§ d) pontjának helytálló értelmezése alapján jutott el arra a következtetésre, hogy az Fttv. 2.§ d) pontjában felsorolt bármely magatartás tanúsítása kereskedelmi gyakorlatnak minősül, tekintve, hogy a jogszabály nem konjunktív feltételeként rögzíti az egyes cselekményeket. E jogértelmezést egyértelműen alátámasztja – ahogy erre egyébként az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt – a kereskedelmi kommunikáció Fttv. 2.§ e) pontja szerinti meghatározása, valamint az Fttv. mellékletének a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősülő magatartásokat tartalmazó felsorolása, ezen belül is annak 20. pontja. Ez kifejezetten tartalmazza, hogy az áru (így a banki szolgáltatás) ingyenes, díjtalan, térítésmentes vagy hasonló jelzőkkel való leírása ennek minősül.

Az nem volt kétséges, hogy a felperes a kereskedelmi kommunikációjában azt jelenítette meg, hogy a kártyás vásárlási lehetőség díjmentes.

Kétségtelen tény, hogy a fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat. Ennek nem csak egészét, hanem annak egyes szakaszait is jogvédelem illet meg, ez okból minden olyan magatartást jogellenesnek kell minősíteni, amely érdemben kihatással van a fogyasztói döntés meghozatalára. Az Fttv. 2.§ d) pontja, illetőleg a fentiekben kifejtettek alapján az egyes tájékoztatás is alkalmas lehet arra, hogy a fogyasztót az ügyleti döntés meghozatalában befolyásolja, esetleges fogyasztói magatartást torzítsa, ezért egyetértett a Kúria azzal, hogy vizsgálható volt a különböző kommunikációs eszközökben megjelenő felperesi tájékoztatás jogszerűsége, annak tisztessége, illetőleg a fogyasztói döntésre gyakorolt hatása.

Azt is helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes egy díjmentes kártyás vásárlást ígért az számlacsomagot használó fogyasztók számára, ez az ígéret azonban nem teljesült 2008. szeptember 1-ét követően.

A Kúria álláspontja szerint a díjmentességére vonatkozó állítást cáfolja a közvetlenül, illetőleg közvetetten az adott kártyahasználathoz tartozó bármiféle fizetési kötelezettség, ezért téves az a felperesi állítás, hogy a bevezetett tételdíj nem tekinthető a kártyahasználat ellenértékének, ahhoz nem kapcsolódik díjfizetési kötelezettség. Tény az, hogy a kártyás fizetés is azon tranzakciók közé tartozott, amelyeket a tételdíj fizetés szempontjából a felperes figyelembe vett, ezért az ötödik ilyen tranzakció után már a kártyahasználattal együtt járt a tételdíj fizetési kötelezettség, amely mint

közvetett következmény egyértelműen a fogyasztónak költséget, többletterhet okozott. Ez okból az az állítás, hogy a kártyás vásárlás díjmentes nem állta meg a helyét.

Az ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztók kategóriájára vonatkozó felperesi érvelést alaptalannak ítélte a Kúria. A fogyasztók megtévesztésével kapcsolatos törvényi jogi szabályozás nem változott a tekintetben, hogy a fogyasztótól nem várható el az, hogy egy adott reklám tartalmában kételkedjen, annak valóságtartalmát ellenőrizze és az azzal ellentétes körülményeket vagy a tájékoztatóban foglalt állítást cáfoló körülményeket keresse-kutassa. Ezen túlmenően a Kúria kiemeli azt is, hogy „az ingyenesség”, „a díjmentesség” világos és egyértelmű jelentéstartalmat hordoz. Ennek hétköznapi, nyelvtani és rendszertani értelmezése sem tér el egymástól. Az ilyen kifejezéseket tartalmazó tájékoztatót - vonatkozzon akár egy pénzügyi szolgáltatással érintett fogyasztói körre - nem lehet úgy tekinteni, hogy azt kétségsbe kelljen vonni, illetőleg azzal kapcsolatosan elvárható legyen, hogy annak valóságtartalmát a fogyasztó kontrollálja.

Arra is helytállóan mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy a felperesi kommunikáció nem csak a saját ügyfelei számára volt elérhető, hanem a felperessel szerződéses kapcsolatban nem álló, azaz új ügyfelek számára hordozott jelentős tartalmat. Ezért nem tekinthető elégségesnek az, hogy a felperes két alkalommal is a saját ügyfeleit tájékoztatta a tételdíj bevezetéséről és annak tényleges jellemzőiről. Ezen névre szóló tájékoztatás nem mentesíti a felperest az alól a kötelezettség alól, hogy a bárki által elérhető tájékoztatója valós tartalmat kell, hogy hordozzon.

A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság tévesen és törvénysértően fogadta el a korábbi, Tpv. szabályozás értelmezésén alapuló gyakorlatot, illetőleg jogszabály értelmezést a támadott közigazgatási határozat törvényességének alátámasztására.

A felperes felülvizsgálati kérelmében is csak általánosságban hivatkozik a szabályozási koncepció megváltozására és még e kérelmében sem fejti ki részletesen, hogy az Fttv. mely rendelkezése alapján látja igazoltnak azon állítását, hogy a korábbi jogi környezethez képest egy olyan alapvető változás állt be a szabályozás tekintetében, amely kizárja a korábbi szabályozáson alapuló joggyakorlat figyelembevételét, illetőleg elvi tételek alapulvételét. A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy megalapozatlan az alperesi határozat abból a szempontból is, mert az a korábbi jogi szabályok alapján kimunkált jogértelmezésre, gyakorlatra alapul. E körben való kereseti állítását a felperes azonban - ahogy ezt a másodfokú bíróság is helytállóan megállapította - nem indokolta, megalapozottan nem támasztotta alá, így ez az állítása alkalmatlan arra, hogy azt a bíróságok és a Kúria elfogadja.

A felperes bizonyítási kötelezettsége nemcsak a ténybeli, de a jogi tévedések tekintetében is fennáll, ezért minden olyan állítás, minden olyan kereseti kifogás, amely bizonyítatlanul és alátámasztás nélkül marad a perben az a felperes terhére értékelendő. A másodfokú bíróság tehát nem sértette meg a bizonyítás szabályait, e körben a felperes felülvizsgálati kérelme megalapozatlan.

Helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság arra, hogy a perbeli ügyben az Itv. 43.§ (3) bekezdésének módosított rendelkezéseit kell figyelembe venni és nem lehet tételes illetékfizetési szabály alapján meghatározni a felperes illetékfizetési kötelezettségét. Az Itv. 43.§ (3) bekezdése valóban általánosságban határozza meg azokat a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti eljárásokat, amelyek a tételes illetékfizetési szabály alóli kivételi körbe tartoznak. A versenyüggyel kapcsolatos eljárás tekintetében a Tpv., illetőleg az Fttv. rendelkezései az irányadóak és ahogy erre az alperes helytállóan utalt az Fttv. 19.§-a alapján az Fttv. rendelkezései szerint

lefolytatott hatósági eljárásban is alkalmazandó a Tpv. szabályai, így e körben ez a típusú eljárás is a verseny ügyvel kapcsolatos eljárások körébe tartozik. Ez okból a tételes illetékfizetési kötelezettség alóli kivételként értékelendő, rá az általános szabályok szerinti illetékszabályok vonatkoznak, úgy ahogy arra a másodfokú bíróság helytállóan utalt.

A fentiekre figyelemmel megállapította a Kúria, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott okokból a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a felülvizsgálati eljárás során felmerült költségeit, melynek összegét a Kúria a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

A felülvizsgálati illeték megfizetésére a felperes a költségviselési szabályok és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles. A felülvizsgálati illeték mértékét a Kúria az általános szabályok figyelembe vételével az Itv. 39.§ (1) bekezdése és 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2012. június 27.

***Dr. Fekete Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Tóth Kincső sk. előadó
bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró***